

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

NÁRODNÍ INSTITUT
PRO DALŠÍ
VZDĚLÁVÁNÍ

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

NÁRODNÍ INSTITUT PRO DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Využití ICT ve výuce cizího jazyka

STUDIJNÍ TEXT

Studijní text byl zpracován v rámci projektu „Informační centra digitálního vzdělávání“, který je spolufinancován Evropskou unií.

AUTOŘI:

MGR. JANA BRANDOVÁ

PARDUBICE 2014

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

NÁRODNÍ INSTITUT
PRO DALŠÍ
VZDĚLÁVÁNÍ

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah

Obsah.....	0
Úvod	1
1. Základní funkce mobilních (dotykových) zařízení	1
1.1. Fotografie	2
1.2. Video / záznam zvuku.....	2
2. Sdílím, sdílíš, sdílíme.....	3
2.1. Edmodo	3
2.1.1. Zadání úkolu	3
2.1.2. Vytvoření kvízu	4
2.1.3. Knihovna materiálů	4
3. Quizlet a Storybird.....	4
3.1. Quizlet	5
3.1.1. Kombinování sad slovíček	5
3.1.2. Přehledy o studiu	5
3.2. Storybird.....	6
4. Závěrem.....	6

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Úvod

Tento materiál navazuje na text pro distanční studium Oborová didaktika – cizí jazyk. V následujících kapitolách si nejen prakticky procvičíte práci s digitálními zdroji pro výuku cizích jazyků, o kterých jste se dočetli v textu distanční části studia, ale zároveň se naučíte, jak je vhodně didakticky využít, aby skutečně došlo k inovaci výuky a vaše výuka cílila na rozvoj spolupráce a komunikace mezi žáky a jejich kreativity. V neposlední řadě se seznámíte s pokročilejšími funkcemi online služeb a nástrojů, jejichž popis se do textu distančního studia již nevešel. Tento studijní text doprovází prezentace, v níž jsou podrobně rozepsány jednotlivé kroky práce s mobilními (dotykovými) zařízeními v hodinách cizích jazyků, věnujte jí proto také pozornost. Zároveň tento text často odkazuje na text určený pro distanční studium, proto prosím před zahájením prezenčního studia distanční modul pečlivě prostudujte. Také je nutné, abyste již měli založené účty na Edmodo.com, Quizlet.com, Storybird.com.

Na konci studia dokážete:

- ✓ využívat didakticky vhodné metody a formy práce s digitálními zdroji vedoucí k inovaci výuky cizích jazyků,
- ✓ ovládat pokročilé funkce vybraných online nástrojů a služeb,
- ✓ posoudit vhodnost a přínos jednotlivých aktivit pro vaše studenty.

1. Základní funkce mobilních (dotykových) zařízení

V této kapitole vyzkoušíme několik jednoduchých aktivit, které cílí především na rozvoj produktivních řečových dovedností a při jejichž realizaci naplno využijete výhod moderních (dotykových) zařízení, jako je jejich mobilita a intuitivní ovládání.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

NÁRODNÍ INSTITUT
PRO DALŠÍ
VZDĚLÁVÁNÍ

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1.1. Fotografie

Existuje mnoho způsobů, jak využít fotografie pořízené žáky. Následující kapitola se bude věnovat jednomu z nich. Jeho realizace je velmi jednoduchá, a tak je vhodný i pro začínající uživatele mobilních (dotykových) zařízení jak mezi žáky, tak mezi učiteli.

Popis obrázku

Popisování obrázku je vhodnou aktivitou pro rozvoj mluveného projevu zvláště pro žáky, kteří potřebují k formulaci myšlenek vizuální podporu. Využití fotografií, které žáci sami pořídí, se pozitivně projevuje v motivaci a aktivizaci žáků.

Před vlastní realizací je nezbytné, aby učitel zvážil, zda zadá fotografie na jedno téma nebo nechá studenty volně tvořit. Výstupem první fáze hodiny jsou fotografie, které následně ostatní studenti ve dvojicích popisují. Učitel rozhodne, zda studenti fotografie nasdílí, aby je mohla popisovat celá třída najednou, anebo zda fotografie zůstanou uložené v galeriích mobilních (dotykových) zařízení a studenti se u nich budou střídat.

TIP! Během fotografování učitel dohlédne, aby komunikace ve skupinách probíhala v cílovém jazyce.

1.2. Video / záznam zvuku

Možnost nahrávání videozáznamu či zvuku dělá z mobilních (dotykových) zařízení neocenitelného pomocníka ve výuce cizích jazyků. Při zadávání úkolů, které zahrnují natočení videozáznamu, se kreativité učitele meze nekladou. Následující aktivita je opět pouze jednou z mnoha, kterou můžete se svými žáky realizovat.

Reportérem na jeden den

Jak již název napovídá, žáci si při této aktivitě vyzkouší, jaké to je být reportérem. Tato aktivita je variací na časem prověřené aktivity, při kterých žáci zjišťují názor svého spolužáka a poté ho vlastními slovy tlumočí ostatním spolužákům. Podstatnou změnou je zde skutečnost, že si žák, který rozhovor vede, nezapisuje spolužákovy odpovědi na papír, ale nahrává celé interview na diktafon. Na základě této nahrávky poté zpracuje krátký písemný výstup, který sdílí nejprve se svým spolužákem, aby mohla být provedena autorizace

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

NÁRODNÍ INSTITUT
PRO DALŠÍ
VZDĚLÁVÁNÍ

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

rozhovoru, a poté s učitelem. Písemný výstup je vhodné zpracovat v některém z online textových editorů, které umožňují sdílení a editaci dokumentů. Zpracování tohoto výstupu může být zadáno jako domácí úkol. V tomto případě je nutné, aby si žák nahrávku uložil do svého cloudového úložiště, aby k ní měl přístup i z domova.

TIP! Učitel může využít zvukových nahrávek ke zhodnocení výslovnosti žáků.

2. Sdílím, sdílíš, sdílíme

V této kapitole se podrobněji seznámí se způsoby, jak mohou žáci sdílet nejen vypracované úkoly se spolužáky i učitelem, a také s prostředími, v nichž mohou úkoly společně tvořit.

2.1. Edmodo

V distančním studiu jste se seznámili s tím, jakým způsobem založit a spravovat virtuální třídu na www.edmodo.com. Nyní se naučíte používat některé rozšířené funkce, které vám umožní zadávat žákům úkoly, tvořit pro ně kvízy a sdílet s nimi nejrůznější zdroje.

2.1.1. Zadání úkolu

Možnost zadávat a shromažďovat vypracované úkoly na jednom místě určitě ocení každý učitel. V prostředí virtuální třídy Edmodo je to opravdu snadné.

Vkládání úkolů najdete na domovské stránce svého profilu pod záložkou **Assignment**. Zde stačí vyplnit název úkolu, termín odevzdání a jeho popis a úkol žákům zaslat. Žákům se vámi zaslaný úkol zobrazí a po vypracování ho přes svůj profil mohou opět odevzdat. Výhodou takto odesílaných a hodnocených úkolů je skutečnost, že žák i učitel mají tyto úkoly včetně hodnocení neustále k dispozici, a oba tak mohou sledovat pokroky, kterých žák ve studiu dosahuje.

TIP! Výstup úkolu „Reportérem na jeden den“ z kapitoly 1.2 by žáci mohli odevzdat tímto způsobem.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

2.1.2. Vytvoření kvízu

Další rozšířenou funkcí virtuální třídy je tvorba kvízů. Tato funkce umožňuje učiteli vytvořit libovolný kvíz, který žáci přímo v prostředí virtuální třídy vypracují a odevzdají. Generátor otázek do kvízu naleznete na hlavní stránce svého profilu pod záložkou **Quiz**. V několika snadných krocích kvíz vytvoříte a poté ho sdělíte s vybranými žáky či s celou třídou. Samozřejmostí je, že se kvíz sám vyhodnotí a učiteli poskytne ucelený náhled na úroveň zvládnutí probíraného učiva. Jednou z dalších funkcí kvízu na Edmodo je povinnost žáka před odesláním výsledků kvízu ohodnotit jeho náročnost, čímž učiteli poskytuje cennou zpětnou vazbu.

Výsledky žáků se automaticky ukládají do jejich profilů, takže stejně jako u úkolů je možné sledovat jejich pokroky.

2.1.3. Knihovna materiálů

Ve virtuální třídě Edmodo může učitel s žáky sdílet nejrůznější materiály – dokumenty, fotografie, odkazy apod. Materiály sdružuje ve své knihovně (**Library**), kde je může organizovat do složek a tyto složky posléze sdílet se svými třídami.

Pro žáky jsou možnosti sdílení materiálů poněkud omezenější, ale i oni si mohou své zdroje organizovat do složek, ukládat si materiály sdílené učitelem do své knihovny (**Backpack**) a také se jim do této knihovny ukládají všechny úkoly, které odevzdali. Učitel i žák si mohou do svých knihoven ukládat všechny dokumenty a odkazy, které členové třídy připojili ke svým příspěvkům.

3. Quizlet a Storybird

Tato závěrečná kapitola se věnuje online službám, které je možno využít v průběhu vyučovacích hodin anebo je mohou vaši žáci využívat k samostudiu.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

NÁRODNÍ INSTITUT
PRO DALŠÍ
VZDĚLÁVÁNÍ

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3.1. Quizlet

S ovládáním online nástroje pro studium slovní zásoby Quizlet jste se již seznámili v průběhu distančního studia. Nyní se proto budeme věnovat pokročilejším funkcím a také konkrétnímu využití služby Quizlet v hodinách cizích jazyků.

3.1.1. Kombinování sad slovíček

Užitečnou funkcí je možnost kombinace sad slovíček. Sady slovíček lze kombinovat pouze dočasně pro účel procvičování anebo trvale vytvořit novou, větší sadu slovíček, kterou lze uložit. Kombinovat se dají sady vlastní, dále ty sady, které vytvořil jiný člen uživatelské skupiny, anebo veřejně přístupné sady ostatních uživatelů služby Quizlet. Této funkce lze velmi dobře využít k prohloubení spolupráce mezi studenty.

Studujeme společně

Slovní zásobu k prostudování nemusíte svým studentům servírovat na zlatém podnose vždy vy. Jinými slovy, sady slovíček ke studiu si mohou studenti připravovat i sami. Jednou ze zajímavých alternativ, která studenty podněcuje ke spolupráci, je úkol, ve kterém jednotlivé skupiny či dvojice studentů zpracují do své sady pouze přidělený počet slovíček ze seznamu a pro procvičování si poté studenti všechny sady zkombinují. Výhodou takového studia je rychlost a efektivita práce; není potřeba zpracování sady věnovat celou vyučovací hodinu. Dalším pozitivem je fakt, že zpracování každé minisady bude jiné, a proto bude závěrečné studium různorodější.

TIP! Nezapomeňte svým studentům zdůraznit, že při vytváření minisady musí navolit takové nastavení soukromí, aby jejich sada byla viditelná pro ostatní studenty ze stejné třídy.

3.1.2. Přehledy o studiu

Jedním kliknutím můžete zjistit, který z vašich studentů již zadaná slovíčka dostudoval a který nikoliv. Díky této funkci mohou i studenti sledovat, jestli již veškerou zadanou práci splnili. Jelikož tato funkce také umožňuje tvorbu statistiky a uživatelům, kteří studují stejnou

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

NÁRODNÍ INSTITUT
PRO DALŠÍ
VZDĚLÁVÁNÍ

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

sadu, sděluje pořadí úspěšnosti studia, může také sloužit jako určitý motivační prvek. Tyto statistiky naleznete po rozkliknutí dané sady slovíček v záložkách **Info** a **Scores**.

3.2. Storybird

Vytvoření příběhu pomocí webové služby Storybird jsme se podrobně věnovali v distanční části tohoto modulu. V této kapitole se naučíte, jak studentům zadat kreativní samostatnou práci, kterou mohou v prostředí služby Storybird nejen vypracovat, ale i odevzdat. Samozřejmostí je pak skutečnost, že učitel může takto odevzdané práce v prostředí Storybird i ohodnotit.

Zadání úkolu provedete vždy u konkrétní třídy kliknutím na položku **Assignments**. Vyplníte všechny požadované položky jako název úkolu, popis či termín odevzdání. Takto vyplněné požadavky odešlete do třídy anebo jednotlivým studentům a čekáte, dokud je nevypracují. Při jejich hodnocení můžete vkládat komentáře a soukromé nebo veřejné zprávy. Možnost vkládat známky je přístupná pouze uživatelům s rozšířenou placenou licencí.

TIP! Váš úkol musí vždy obsahovat buď odkaz na multimediální soubor, anebo fotografii, která má studenty inspirovat k psaní. Tato podmínka je v souladu se základní filozofií služby Storybird – inspirace k psaní vychází z vizuálních podnětů.

Knihou týdne se stává...

Psaní příběhu nemusí nutně být hlavní aktivitou vyučovací hodiny. Může být zadáno jako zajímavý domácí úkol a hodinu ve škole můžete věnovat hodnocení těchto příběhů. Žáci tak budou mít šanci porovnat svou práci s ostatními, získat inspiraci a možnost procvičit čtení v cílovém jazyce.

4. Závěrem

Tento studijní text pojednával o praktickém zapojení práce s digitálními zdroji do výuky cizího jazyka. Nyní již umíte ovládat i pokročilé funkce vybraných online služeb a máte představu o možnostech, které poskytují běžné funkce mobilních (dotykových) zařízení.

Vážení účastníci studia, ačkoliv nebylo možné obsáhnout všechny aktivity a popsat více způsobů práce s digitálními zdroji, pevně věřím, že vám tento studijní text přinesl inspiraci a nový úhel pohledu na zařazování mobilních (dotykových) zařízení do výuky cizího jazyka. Doufám také, že výše uvedené aktivity vyzkoušíte se svými žáky a sami si vyberete ty, které jsou v rámci možností vaší školy nejlépe realizovatelné a které vás i vaše žáky nejvíce osloví.